

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0891.3/ว 1104

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต
กรุงเทพฯ 10300

10 มิถุนายน 2552

เรื่อง คำแนะนำกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง โรคไข้วัดข้อยุงลาย (Chikungunya) ฉบับที่ 1

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุดที่ สธ 0422.4/ว 464 ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2552 จำนวน 1 ชุด

ด้วยกระทรวงสาธารณสุข แจ้งเรื่องการแพร่ระบาดของโรคไข้วัดข้อยุงลาย (Chikungunya) ในจังหวัด
ทงภาคใต้ของประเทศไทย โดยมียุงลายเป็นพาหนะทำให้เกิดโรค สถานการณ์ตั้งแต่ต้นปีจนถึงวันที่ 19 พฤษภาคม 2552 พบว่า
จำนวนผู้ป่วยสะสม 20,541 ราย อัตราป่วย 32.40 ต่อแสนประชากร ทั้งนี้กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำคำแนะนำ
เรื่อง โรคไข้วัดข้อยุงลาย (Chikungunya) ฉบับที่ 1 เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ และขอความร่วมมือจากประชาชน
อาสาสมัครสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา และหน่วยงานต่างๆ รับทราบและให้ความร่วมมือ
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไข้วัดข้อยุงลาย
(Chikungunya) มีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผล จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมานิต วัฒนเสน)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม

ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม

โทรศัพท์/โทรสาร 0-2241-9000 ต่อ 4133-5

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

ด่วนที่สุด

ที่ สท 0422.4/ว.464

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000

25 พฤษภาคม 2552

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ.....
วันที่ 29 พ.ค. 2552
เวลา.....

สน.สส.
เลขรับ.....
วันที่ 29 พ.ค. 2552
เวลา.....

เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ เรื่องคำแนะนำ โรคไข้วัดช้อยงลาย (Chikungunya)

เรียน อธิบดีกรมการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำกรมควบคุมโรคเรื่อง โรคไข้วัดช้อยงลาย จำนวน 1 ชุด

ด้วยขณะนี้โรคไข้วัดช้อยงลาย ได้แพร่ระบาดในจังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทย โดยมีผู้ป่วยเป็นพาหะทำให้เกิดโรค สถานการณ์ตั้งแต่ต้นปี จนถึงวันที่ 19 พฤษภาคม 2552 พบว่า จำนวนผู้ป่วยสะสม 20,541 ราย อัตราป่วย 32.40 ต่อแสนประชากร

ในการนี้ เพื่อสกัดกั้นการแพร่ระบาดของโรค กระทรวงสาธารณสุขจึงได้จัดทำคำแนะนำ เรื่อง โรคไข้วัดช้อยงลาย (Chikungunya) ฉบับที่ 1 เพื่อประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้และขอความร่วมมือให้ ประชาชน อาสาสมัครสาธารณสุข องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา และหน่วยงาน ต่างๆ รับทราบและให้ความร่วมมือ ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความร่วมมือประชาสัมพันธ์และดำเนินการตาม คำแนะนำดังกล่าว ด้วยจะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพจิตร วาวิช)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค

สำนักโรคติดต่ออันตราย

โทรศัพท์ 0 2590 3104-5

โทรสาร 0 2591 8433-4

www.thaivbd.org

คำแนะนำ กรมควบคุมโรค
เรื่อง โรคไข้ปวดข้อยุงลาย (Chikungunya) ฉบับที่ 1

ด้วยขณะนี้โรคไข้ปวดข้อยุงลาย ได้แพร่ระบาดในจังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทย โดยมียุงลายเป็นพาหะทำให้เกิดโรค สถานการณ์ ตั้งแต่ต้นปี จนถึง วันที่ 19 พฤษภาคม 2552 พบว่า จำนวนผู้ป่วยสะสม 20,541 ราย อัตราป่วย 32.40 ต่อแสนประชากร ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต

โรคไข้ปวดข้อยุงลาย เกิดจากเชื้อไวรัสชิคุนกุนยา สามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว โดยมียุงลายเป็นพาหะนำโรค (ซึ่งมักกัดคนเวลากลางวัน) หลังจากกัดผู้ป่วยแล้วจะมีเชื้ออยู่ในตัวยุง ได้ตลอดอายุขัยของยุง (1-3 เดือน) และเมื่อมากัดคนปกติก็จะถ่ายทอดเชื้อให้ หลังจาก ระยะฟักตัว 1-12 วัน ผู้ถูกยุงมีเชื้อก็จะมีอาการไข้สูง ปวดศีรษะ และมีผื่นแดงตามร่างกาย แขนขา ปวดข้อมากจนบางครั้งขยับไม่ได้ ส่วนใหญ่อาการจะหายภายใน 1-2 สัปดาห์ แต่บางรายมีอาการปวดข้อนานเป็นเดือน ปัจจุบันยังไม่มียารักษาเฉพาะ และไม่มีวัคซีนป้องกัน ให้การรักษาตามอาการ โดยให้ยาลดไข้ และยาแก้ปวดข้อ แนะนำให้ใช้ยาพาราเซตามอล ถ้าอาการไม่ดีขึ้น ให้ไปพบแพทย์ โรคนี้ส่วนใหญ่ไม่รุนแรงถึงชีวิตจะหายได้เอง และจะมีภูมิคุ้มกันตลอดชีวิต

กรมควบคุมโรคได้เตรียมความพร้อมรับการระบาด โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ และมาตรการในการควบคุมโรค ระยะแรก มีการประชุมศูนย์ปฏิบัติการโรคไข้ปวดข้อยุงลายทุกวัน เพื่อเร่งรัดการเฝ้าระวังโรค สกัดกั้นการแพร่ระบาด การป้องกันและควบคุมโรค การดูแลผู้ป่วย การเผยแพร่ความรู้ ส่งเสริมบทบาทการป้องกันและควบคุมโรคของประชาชนให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อรับมือกับโรคไข้ปวดข้อยุงลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการดำเนินงานจะช่วยลด โรคไข้เลือดออกด้วย สำหรับการป้องกันควบคุมโรค ที่สำคัญ คือ ประชาชน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องมีส่วนร่วมในการป้องกันการติดเชื้อและลด การแพร่ระบาดโรคไข้ปวดข้อยุงลาย กรมควบคุมโรค มีข้อเสนอแนะสำหรับประชาชน อาสาสมัครสาธารณสุของค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา เพื่อความร่วมมือในการป้องกันโรคไข้ปวดข้อยุงลาย ดังนี้

คำแนะนำสำหรับประชาชน

- ผู้ที่มีอาการไข้สูง ร่วมกับอาการปวดข้อ หรือออกผื่นให้รีบไปพบแพทย์ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในพื้นที่ หรือมาจากพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคไข้ปวดข้อยุ่งลาย ภายใน 2 สัปดาห์ (14 จังหวัดทางภาคใต้) ในกรณีที่ยังไม่อาจไปพบแพทย์ได้และมีความจำเป็นต้องรับประทานยา แนะนำให้ใช้ยาพาราเซตามอล

- ผู้ป่วยโรคไข้ปวดข้อยุ่งลายในระยะ 1 สัปดาห์ หลังมีไข้ ควรป้องกันตนเองไม่ให้ถูกยุงกัด เพื่อลดการแพร่เชื้อไปสู่บุคคลอื่น โดยนอนในมุ้งในเวลากลางวันและกลางคืน และไม่ควรเดินทางออกนอกพื้นที่ภายในระยะ 1 สัปดาห์

- ผู้ที่อาศัยอยู่ร่วมกับผู้ป่วยหรือผู้ที่ไปมาหาสู่ อาจมีโอกาสดูดเชื้อควรเฝ้าระวังตนเอง 2 สัปดาห์

- ผู้ที่จำเป็นต้องเข้าไปในสวนยางพาราหรือสวนผลไม้ ควรป้องกันตนเองจากการถูกยุงกัด โดยสวมเสื้อผ้าแขนยาวขาวยาวให้มิดชิด ทายากันยุง เป็นต้น

- นอนในมุ้ง หรือห้องที่กรุด้วยมุ้งลวด จุกยากันยุง แม้ในเวลากลางวัน

- ประชาชนทุกครัวเรือนต้องทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุ่งลาย ในบ้านและรอบบ้านของตน ทุก 7 วัน โดยเฉพาะภาชนะที่ไม่ได้ใช้รอบๆ บ้าน ไปจนถึงในสวนยางพารา สวนผลไม้ เช่น ขางรถยนต์ ภาชนะที่มืน้ำขัง ได้แก่ ถ้วยรองน้ำยางพารา กระถางมะพร้าว กาบใบไม้ เป็นต้น

- ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ในการควบคุมโรคไข้ปวดข้อยุ่งลาย

คำแนะนำอาสาสมัครสาธารณสุข

- เฝ้าระวังประชาชนในหมู่บ้านหรือพื้นที่ที่รับผิดชอบ หากพบผู้ที่มีอาการไข้สูง ร่วมกับอาการปวดข้อ หรือออกผื่นให้รีบพาไปพบแพทย์ และรายงานต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่โดยเร็ว

- สำรวจและร่วมทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุ่งลาย ในบ้านและนอกบ้านผู้ป่วยและบ้านเรือนใกล้เคียงและต่อเนื่องถึงพื้นที่สวน (ถ้ามี) ในรัศมี 400 เมตร

- ให้คำแนะนำและขอความร่วมมือประชาชนในการป้องกันยุงกัด เช่น การใช้มุ้ง ยากันยุง ทายากันยุง การกำจัดและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุ่งลาย และตัวเต็มวัยด้วยตนเอง รวมทั้งคำแนะนำในการใช้ยาให้ถูกต้อง

คำแนะนำสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบสถานการณ์ วิธีปฏิบัติที่ถูกต้องเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันควบคุมโรคในชุมชน
- ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อลดจำนวนยุงตัวเต็มวัย และแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย เช่น
 - ปรับปรุงสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม
 - จัดรณรงค์ Big Cleaning Day สัปดาห์ละครั้ง ค่อเนื่อง 3 เดือน
 - ออกข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติท้องถิ่น เพื่อให้มีการดูแล กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในชุมชน อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม
- สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรค การควบคุมยุงลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ และลูกน้ำยุงลาย

คำแนะนำในสถานศึกษา

- ดำเนินการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในสถานศึกษา ทุก 7 วัน
- ให้ความรู้และคำแนะนำแก่นักเรียนเกี่ยวกับ โรคไข้ปวดข้อยุงลาย วงจรชีวิตของยุง การแพร่เชื้อ และวิธีป้องกัน
- หากพบนักเรียน นักศึกษาที่มีอาการไข้สูง ร่วมกับอาการปวดข้อ หรือออกผื่นให้รีบพาไปพบแพทย์ และแนะนำวิธีปฏิบัติตัวในการป้องกันการแพร่เชื้อหากแพทย์วินิจฉัยว่าเป็นโรคไข้ปวดข้อยุงลาย โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในพื้นที่หรือมาจากพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคไข้ปวดข้อยุงลายภายใน 2 สัปดาห์ (14 จังหวัดทางภาคใต้)

ท่านสามารถติดตามข้อมูลและรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ เว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข www.moph.go.th และหากมีข้อสงสัย สามารถติดต่อได้ที่ ศูนย์ปฏิบัติการกรมควบคุมโรค หมายเลขโทรศัพท์ 0 2590 3333 และศูนย์บริการข้อมูลออนไลน์ กระทรวงสาธารณสุข หมายเลขโทรศัพท์ 0 2590 1994 ตลอด 24 ชั่วโมง

กรมควบคุมโรค

วันที่ 21 พฤษภาคม 2552